

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/30/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314209492
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8314209492.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci žalobcu: Orange Slovensko a. s., so sídlom Bratislava, ul. Metodova č. 8, zastúpeného Bobák, Bollová a spol. s r. o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Dr. VI. Clementisa 10, proti žalovanej: Z. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., ul. M. D. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie č. 7, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom v Bratislave, ul. Dobrovičova 13, o zaplatenie 173,28 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 5C/231/2014-51 zo dňa 20. 11. 2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené.

N e p r i z n á v a účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 34,28 Eur s prísl., a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Náhradu trov konania účastníkom, ako aj vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o sumu 34,28 Eur s prísl., ktorá predstavuje vyfakturované poplatky za poskytnuté služby na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb z 05. 02. 2012 pod č. A 665/7475. V tejto časti bolo potrebné žalobe vyhovieť.

Predmetom konania je aj nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 139 Eur. Žalobca svoje právo na túto zmluvnú pokutu odvíja od dodatku k zmluve o pripojení, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ust. 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľkou osobitne nedojednával.

Zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve o pripojení týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah musí ísť o takú zmluvnú pokutu,

ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu.

Dojednanú zmluvnú pokutu v zmluve o pripojení považuje súd za neprimeranú sankciu. Dodávateľ nerozlišuje situáciu akú cenu služieb spotrebiteľ zaplatí, teda či nezaplatí len jednu cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také nemusí nastať. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorú súd považuje za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinnosti, ku ktorým sa zaplataenie zmluvnej pokuty dojednalo. Žalobca odvíja právo na zaplataenie zmluvnej pokuty od nesplnenia povinnosti zaplatať splatné faktúry za poskytnuté služby. Po vyčerpaní služieb v rámci zvoleného účastníckeho programu dodávateľ preukázateľne už neposkytuje spotrebiteľovi služby za zvýhodnené ceny ako je to v rámci dojednaného programu, preto zmluvná pokuta v takomto rozsahu pôsobí ešte nepriaznivejšie. Zmluvná pokuta bola dojednaná len pre prípad nezaplataenia splatnej ceny za služby alebo porušenia povinnosti upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu alebo iného koncového zariadenia, ktorým užívateľ prijíma služby. Predajná cena takéhoto koncového zariadenia a výška zľavy nemajú žiadny vplyv na posúdenie primeranosti zmluvnej pokuty.

Takáto zmluvná pokuta sa javí neprimerane vysoká a je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou dojednanja ako neprijateľná zmluvná podmienka. Preto bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ide o čiastočný úspech, ako aj neúspech účastníkov predmetnej veci, pričom v konaní bola síce úspešnejšia žalovaná, avšak náhradu trov konania si neuplatnila.

Vedľajší účastník na strane žalovanej si uplatnil náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, avšak ide o rutinnú záležitosť, ktorá je zvládnuteľná prostredníctvom administratívy vedľajšieho účastníka a na ktorú nebola potrebná odborná pomoc zvoleného advokáta, nakoľko ide o tzv. hromadné veci. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR - uznesenie zo dňa 19. 03. 2014, sp. zn. 6M Cdo/5/2013.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca, a to len proti výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby.

Poukázal na to, že maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností.

Pri uzavretí dodatku poskytol žalovanej ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty mobilného telefónu, pričom je uvedené, že v predmetnom dodatku k zmluve je predaj mobilného telefónu značky Samsung Xperia Tipo white so zľavou za kúpnu cenu 1 Eur, pričom bežná maloobchodná cena je 140 Eur. Žalovaná takto dostala zľavu vo výške 139 Eur na predmetný mobilný telefón.

V dodatku, z ktorého nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty si žalobca v tomto konaní uplatňuje je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, či došlo k porušeniu zmluvných povinností po uzavretí dodatku alebo pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Po zohľadnení času porušenia zmluvných povinností v dohode o zmluvnej pokute má zachovať naplnenie funkcie zmluvnej pokuty, ktorou je zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nesplnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti. Poskytnutie mobilného telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi žalobcom a

žalovanou kompenzované vernosťou žalovanej ako zákazníka. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej motivačnej, sankčnej a reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomné poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Ak by pri dohodnutej dobe viazanosti 24 mesiacov dohoda o zmluvnej pokute rozlišovala čas porušenia zmluvných povinností od počiatku, teda či došlo k porušeniu zmluvných povinností v prvom, druhom, treťom a každom ďalšom nasledujúcom mesiaci až po 24 mesiac po uzavretí dodatku. Dohoda o zmluvnej pokute by prestala plniť svoju zabezpečovaciu funkciu.

Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaná na základe uzatvorenia dodatku k zmluve získala je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná a objektívne nespôsobila poškodiť žalovanú ako spotrebiteľa.

Uzavretím dodatku, na základe ktorého žalobca odpredal žalovanej mobilný telefón za zníženú cenu, sa žalobca vystavil riziku, že v prípade predčasného ukončenia zmluvného vzťahu pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo strany žalovanej bude stratový. Nemožno súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že je potrebné, aby zmluvná pokuta zohľadňovala intenzitu porušenia zmluvných povinností. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a žalobe aj v tejto časti vyhovel.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázala na to, že žalobca sa vystavuje riziku nenávratnosti svojich investícií, nedostatočným zabezpečením zmlúv a splnenia podmienok nároku z uzatvorenia zmluvy.

Na základe toho navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

So zreteľom na obsah odvolania žalobcu v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba čiastočne zamietnutá, ako aj súvisiace výroky o trovách konania, a preto výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, ktorý odvolaním napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O. s. p.).

Pokiaľ ide o zamietavú časť rozsudku súdu prvého stupňa je potrebné konštatovať, že tento súd vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy a ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku.

V predmetnej veci súd prvého stupňa správne analyzuje dojednanie o zmluvnej pokute uvedené v dodatku k zmluve č. A6657475 z 05. 12. 2012 a kvalifikuje toto dojednanie ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle citovaného ust. § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

V predmetnej veci nie je právne významné, že zmluvná pokuta korešponduje so zľavou, ktorú žalovaná dostala na mobilný telefón značky Samsung Xperia Tipo white, ktorý obdržala za kúpnu cenu 1 Eur. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že žalovaná nemusela takúto zmluvu (dodatok) k nej uzavrieť, podpísať a mobilný telefón za takúto cenu obdržať, je potrebné poznamenať, že žalobca rovnako nemusel takúto ponuku vo vzťahu k žalovanej ako spotrebiteľke robiť a dojednať si kúpnu cenu za mobilný telefón vo výške 1 Eur.

V každom prípade sú podstatné okolnosti, ktoré sa týkajú toho, za akých podmienok a z akých dôvodov je možné požadovať podľa predmetného dodatku z 05. 12. 2012 zmluvnú pokutu.

V tejto súvislosti je podstatné je predovšetkým to, že táto zmluvná pokuta nebola so žalovanou osobitne dojednaná a je súčasťou formulárovej zmluvy, pričom je zrejmé, že žalovaná nemala možnosť túto formulárovú zmluvu z hľadiska jej obsahu ovplyvniť pri uzatváraní dodatku k zmluve.

Zároveň je potrebné konštatovať, že predmetná zmluvná pokuta je neprimerane vysokou sankciou za nezaplatenie ceny dojednaného mesačného poplatku, a to bez ohľadu na výšku dlžnej sumy, ktorá nie je zaplatená.

Veľmi diskutabilné je dojednanie, podľa ktorého má žalobca nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty aj v prípade, ak spotrebiteľ - žalovaná uskutoční úkon smerujúci k ukončeniu zmluvného vzťahu, a to aj za situácie, že skutočnosti k ukončeniu zmluvného vzťahu nedôjde. Všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne spôsobujú, že je správne konštatovanie súdu prvého stupňa spočívajúce v tom, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

K odvolacím námietkam žalobcu je potrebné dodať, že je skutočne potrebné, aby zmluvná pokuta zohľadňovala intenzitu porušenia zmluvných povinností a nemožno túto formulovať takým spôsobom, že bez ohľadu na túto intenzitu je možné požadovať zmluvnú pokutu v plnej výške.

Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vecne správne a ako také bolo postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdené so zreteľom na to, že je správny výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania.

V ostatnom poukazuje odvolací súd na správne a presvedčivé dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej, ako aj vedľajšiemu účastníkovi žiadne preukázateľne trovy spojené s odvolacím konaním nevznikli, preto táto náhrada nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.